

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

610676

29 Nisan 2014

Sayı : 64272063- 610-1113
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-40476)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 18.03.2014 tarih ve 43452547-120.00-169360 sayılı yazısı.

İğdır Milletvekili Sayın Sinan OĞAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/40476 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**İĞDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SİNAN OĞAN'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/40476)**

Sorular 1, 2:

- 2002'den bu yana kaç adet kamuya ait kömür madeni kapatılmıştır? Bunların ayrı ayrı kapatılma gerekçeleri, kapatılma tarihleri nelerdir, daha sonra bunların ne kadarı satılmıştır?
- Daha sonra satışa sunulan kapatılan kamu madenlerini her maden için ayrı ayrı olarak; kapatıldığı ve satışının gerçekleştirildiği tarihler, satın alan kişi veya kurumların isimleri nelerdir?

Cevaplar 1, 2:

2002 ile 2014 yılları arasında, 13 adet işletme ruhsatlı linyit kömürü sahası Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü (TKİ) tarafından ihale yolu ile satılmış, 3 adet işletme ruhsatlı linyit kömürü sahası Yüksek Planlama Kurulu kararı ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ)'ne ve 11 adet işletme ruhsatlı linyit kömürü sahası Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun kararı ile Yeniköy Yatağan Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi'ne devredilmiştir. 186 adet arama ruhsatlı linyit kömürü sahası çalışması ekonomik olmayan sahalardan olup arama safhasında Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne iade edilmiştir. Ayrıca, bir adet linyit sahası ve bir adet bitümlü şist sahası Bakanlığımız tarafından iptal edilmiştir.

Sorular 3, 4:

- Yaklaşık 600 milyon TL'lik fakir ailelere dağıtılacak kömürün il ve ilçelere dağıtılması işinin ihalesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa ihaleye giren ve ihaleyi kazanan kişi ve kuruluşların isimleri ve ihale bedeli nedir? Yapılmamışsa, yapılmama gerekçesi nedir?
- 4734 sayılı Kanun'un 3/g maddesi bedeli Hazine'den transfer edilen alımlarda istisna olamayacağını açıkça hükme bağlarken, TKİ'nin bedelinin hazine tarafından karşılanan söz konusu nakliye işini istisna kapsamına almasının gerekçeleri nelerdir?

Cevaplar 3, 4:

Fakir ailelere dağıtılan kömürler TKİ'nin kendi işlettiği/işlettirdiği sahalardan temin edilmektedir. TKİ'nin kendi işlettiği/işlettirdiği sahalardan temin edilmektedir.

TKİ'nin kendi işlettiği/işlettirdiği sahalardan temin edilmektedir. TKİ'nin kendi işlettiği/işlettirdiği sahalardan temin edilmektedir.

Fakir ailelere yapılan kömür dağıtımına ilişkin nakliyeler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun (3-r) maddesi kapsamında gerçekleştirilmektedir.

Sorular 5, 6:

- Söz konusu nakliye işlerinin toplam bedeli ne olmuştur, taşınan toplam kömür ve toplam nakliye mesafesi, km ve ton başına düşen nakliye bedeli, nakliye işindeki aracı kurum, kuruluş veya şahısların isimleri ve söz konusu iş boyunca maddi kazançları ne olmuştur?
- 2002'den bu güne TKİ'nin yaptığı tüm kömür ve nakliye hizmeti satın alımları ve satış hizmetlerinin şahıs ve kurum isimleri, satış bedelleri, tarihleri ayrı ayrı nelerdir?

Cevaplar 5, 6:

Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin nakliye ihaleleri TKİ Müesseselerinde 4734 sayılı Kanunun 3(r) maddesi kapsamında gerçekleştirilmekte olup, alım komisyonları tarafından alınan teklifler içerisinde il bazında en uygun fiyatı veren firmalar belirlenerek sözleşmeler imzalanmaktadır.

**İĞDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SİNAN OĞAN'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/40476)**

Ege Linyitleri İşletmesi (ELİ) Müessesinde 2012 yılında 279.326 ton (ihale bedeli 12.963.275.-TL) ve 2013 yılında 277.091 ton (ihale bedeli 12.853.772.-TL) kömürün 3-r kapsamında nakliye ihalesi yapılmıştır.

Fakir ailelere kömür yardımı kapsamında nakliye veya kömür temini 4734 sayılı Kanun kapsamında 2003 yılından itibaren yapılmaya başlanmıştır. Kömür temini TKİ iştiraklerinden veya rödövensçilerinden yapılmaktadır.

Nakliye hizmeti ise 3(r) kapsamında yapılan ihalede en uygun teklifi veren firmalarca gerçekleştirilmektedir. Nakliye hizmetleri ağırlıklı olarak nakliye kooperatiflerince yapılmakta olup sözleşme imzalanan firma sayısı ELİ Müessesinde 2012 yılında 5 ve 2013 yılında 4'tür.

Sorular 7, 8:

- 2009, 2010 ve 2011 yıllarında Hazine Müsteşarlığı Başkontrolörleri, Sayıştay Denetçileri ve Enerji Bakanlığı Müfettişleri tarafından belgelenecek raporlanan yerine getirilmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığı'na, Enerji Bakanlığı'na, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına ve TBMM KİT Komisyonu'na gönderilen denetçi raporlarının akıbeti ne olmuştur? Yolsuzluk iddiasında bulunulan bu raporlara rağmen firma ödemelerine devam edilmekte midir?
- 2010 yılında konuya ilişkin inceleme yapan Enerji Bakanlığı Müfettişi tarafından suç işlendiği gerekçesiyle düzenlenen rapor savcılığa iletilmiş midir? İletilmemişse akıbeti ne olmuştur?

Cevaplar 7, 8:

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan bir şikayet üzerine ihtiyaç sahiplerine yapılan kömür yardımı kapsamında gerçekleştirilen ihalelerin usul ve mevzuata aykırılığının 4483 sayılı Yasa kapsamında Ön İncelemesi talep edilmiş, bu talep üzerine Bakanlık Makamının 07/04/2010 tarih ve 45 sayılı Mucip Emirleri ile Ön İnceleme başlatılmış, Ön İnceleme sonucunda hazırlanan 17/02/2010 tarih ve 164-25 sayılı Ön İnceleme Raporu ile ilgililere herhangi bir suç isnadı öngörülmemiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nca işbu rapor doğrultusunda 27/05/2010 tarih ve 2010/36737 K. sayılı "İşlemden Kaldırma" kararı verilmiştir.

Bu karardan yaklaşık 4 ay sonra 24/09/2010 tarihinde, 15/04/2010 tarih ve 61 sayılı Bakan Olur'u ile görevlendirilen Başdenetçi tarafından 105 sayılı Soruşturma Raporu düzenlenmiş, düzenlenen bu raporda yukarıda zikredilen Savcılık Kararı ile suçsuzlukları kesinleşen kişiler hakkında yeniden Ön İnceleme talep edildiğinin görülmesi üzerine konunun daha önce aynı kişinin şikayeti üzerine Bakanlık Makamının 21/10/2009 tarih ve 184 sayılı Mucip Emirleri üzerine başlatılan ve o tarihte (24/09/2010) devam eden iş ile aynı mahiyette bulunması nedeniyle inceleme/soruşturma birleştirilerek Başdenetçi görevlendirilmiş ve incelemeyi yapan Başdenetçilik tarafından düzenlenen 16/06/2011 tarih ve 180-28 sayılı İnceleme Raporunda da ilgililer hakkında herhangi bir suç isnadı öngörülmemiştir.

Sorular 9, 10:

- Bakanlık Teftiş Kurulu Eski Başkanı Cevdet Malkoç'un yolsuzlukların aklanmasına karşı çıkması nedeniyle görevden alınması doğru mudur? Değilse, görevden alınma sebebi nedir?
- 2009 yılında Bakanlığınıza bağlı bir kurum olan TKİ hakkında Savcılığa verilen suç duyurusunun 2013 yılına kadar bekletildiği doğru mudur?

Cevaplar 9, 10:

Önergede yer alan iddialar gerçeği yansıtmamaktadır. 2010 yılında 17/02/2010 tarih, 164-25 sayılı Ön İnceleme Raporu ile ilgililere herhangi bir suç isnadı öngörülmediğinden Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmamıştır. 2013 yılına kadar bekletilen suç duyurusu da bulunmamaktadır.

Sorular 11, 12, 13, 14, 15:

- 2011 referandumu ile kömür yolsuzluğuna özel bir af yasası çıkarılması üzerine Savcılığın dava bile açmadan toplamda 10 Milyar lirayı geçen kömür yolsuzluğunu takipsizlik kararıyla kapatması durumu gerçekleri ne kadar yansıtmaktadır?
- Sayıştay'ın TBMM'ye sunduğu raporlarda Sayıştay'ın devlet yerine artık şirketlerin ihale yapmaya başladıkları hususuna ilişkin herhangi bir işlem yapılmış veya yapılacak mıdır?
- Sayıştay raporlarında değinilen; satın alınacak kömürün teslim maliyetinden ziyade, benzer TKİ kömürünün ocak teslimi satış fiyatının ve nakliye bedellerinin alınacak kömüre uyarlanması ile yerinde teslim fiyatının belirlenmesini nasıl açıklıyorsunuz? TKİ ve şirketlerin maliyet farkları da dikkate alındığında oluşan piyasa kar marjı yüzdesi nedir ve bu kar marjı gerçekten kömür satın alınacak firmalara mı kalmaktadır?
- Bu süreç başladığından bu yana söz konusu teftişlere ve soruşturmalara dahil olan müfettişler kimlerdir, şuan ki görev ve pozisyonları nedir?
- Söz konusu yolsuzluklar, Sayıştay raporlarına rağmen iddia olarak ele alınmış olsa dahi, TC Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olarak şahsınızın konuya ilişkin tutumu ne olmuştur?

Sorular 11, 12, 13, 14, 15:

Fakir Ailelere Kömür Yardımı Yapılmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararnamelerinde Valiliklere teslim edilen kömür için maliyet ölçütüne göre veya maliyetin altında özel bir fiyat belirlenmemiş, TKİ ve Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK)'nin CIF satış esaslarının uygulanacağı belirtilmiş olup, uygulamalar da bu çerçevede yapılmaktadır. TKİ'nin CIF satış fiyatı, TKİ'nin piyasaya satış fiyatına (FOB) nakliye + KDV eklenmek suretiyle oluşan fiyattır.

TKİ'nin rödövensçılar ve iştiraklerinden temin ederek Valiliklere teslim ettiği kömürün fiyatı da, TKİ'nin CIF satış fiyatını hiçbir şekilde geçmediği gibi önemli ölçüde altında kalmaktadır. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına teslim edilmek üzere, ruhsatı TKİ veya iştiraklerine ait sahalardan üretilmiş kömürleri satın alırken uygulanacak alış fiyatları; piyasa şartları, dünyadaki enerji fiyatları endeksi, kömürün kalitesi, nakliye koşulları gibi birçok faktöre bağlı bulunmaktadır.

Nitekim, Bakanlar Kurulu Kararının "Uygulama" başlıklı 5 inci maddesi doğrultusunda, Hazine Müsteşarlığı ile Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünün görüşleri doğrultusunda hazırlanan "Bakanlar Kurulu Kararının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Genelgesi"nin Görev Zararı başlıklı 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan; "Söz konusu Kararname çerçevesinde TKİ ve TTK müessese/işletmelerinden temin edilen ve münhasıran kurum tesislerinde üretilmiş kömürler için tespit edilecek satış fiyatı Kurumun teshine yönelik müessese/işletme bazında, bir önceki ay ortalama satış fiyatının üzerinde olamaz." hükmü ile 3 üncü fıkrasında; "TKİ'nin yerli üreticilerden satın aldığı kömürün satış fiyatı (nakliye ve KDV dâhil) kömür dağıtım yapılacak bölgeye, en yakın olan ELİ veya GLİ işletmesinin teshin satış fiyatına nakliye ve KDV eklenmesi ile bulunan tutarı aşamaz." hükmü aynen uygulanmaktadır.

Bahse konu teftişlere ve soruşturmalara dâhil olan müfettişler Bakanlığımızda aynı unvanlarla görevlerine devam etmektedir.